

تهدیدات را باید به فرصت تبدیل کرد

گفتگو با عبدالله یزدان خواه، شهردار آبادان

عبدالله یزدان خواه یک سال است مدیریت شهر تاریخی آبادان را بر عهده دارد. او در سال ۱۳۳۵ در خوزستان، شهرستان شوش به دنیا آمده است. یزدان خواه، کارشناس رشته مدیریت دولتی بوده و ۱۷ سال در شهرستان‌های مختلف خوزستان شهردار بوده است. وی همچنین دوره‌ای سمت معاون فرمانداری اندیمشک و سرپرست فرمانداری این شهر را نیز بر عهده داشته است.

فاطمه علی اصغر ▲

گفتگویی با "عبدالله یزدان خواه" شهردار آبادان انجام داده‌ایم تا دیدگاه‌های او را در زمینه مدیریت آب شهری جويا شویم.

شهریار آقای یزدان خواه، با توجه به بروز کم آبی در شهرهای جنوبی کشور، شما به عنوان شهردار آبادان چه برنامه و طرح‌هایی را برای مقابله با کم آبی در نظر گرفته‌اید؟ لطفاً درباره این طرح‌ها و نحوه اجرایی شدن آنها توضیح دهید؟

شهرداری آبادان در راستای کاهش مشکلات کم آبی در آبادان برنامه‌های متعددی تهیه و تدوین کرده که هم اکنون پروژه مهم از سوی کارشناسان شهری در حال اجرا است. این پروژه اقدامی موثر در راستای پیشگیری

بحران خشکسالی یکی از دردناک‌ترین فاجعه‌هایی است که در صورت جدی‌تر شدن آن در هر کشوری خسارت‌های جبران ناپذیری می‌آفریند. از دیرباز تا کنون کمبود آب یکی از دغدغه‌های مهم جامعه بشری بوده است. این روزها کشور ما به‌ویژه شهرهای جنوبی با این مشکل بزرگ رو به‌رو شده و به سختی با آن دست و پنجه نرم می‌کنند.

متخصصان معتقدند یکی از دلایل بروز این مشکلات، نبود برنامه‌های منسجم در زمینه مدیریت آب شهری است و باید اقدامات عملی گسترده‌ای در این زمینه انجام شود. آبادان یکی از شهرهایی است که اقدامات کارشناسی منسجمی در راستای تحقق مدیریت آب در آن انجام شده است. به همین دلیل

آبادان مرکز شهرستان آبادان، در جنوب غربی ایران و در استان خوزستان واقع شده است. این شهر ۲ هزار و ۷۹۶ کیلومتر مربع وسعت دارد؛ دارای فرودگاه و بندر است که به دلیل داشتن پالایشگاه نفت و راهبردی بودن و هم مرزی با کشور عراق از زمان جنگ جهانی دوم از پراهمیت‌ترین شهرهای خاورمیانه و ایران بوده است. براساس سرشماری سال ۱۳۸۵ آبادان ۹۸۸ هزار و ۲۱۷ نفر جمعیت دارد که جمعیت نسبی در هر کیلومتر مربع ۱۷۱ نفر است و بخشی از جمعیت آن بویژه در مناطق روستایی را ایرانیان عرب تشکیل می‌دهند.

این طرح تا کنون ۶۵ درصد آبیاری فضاهای سبز پارک‌ها، بلوارها و بخش‌های دیگر شهر که پیش از این با استفاده از آب شرب صورت می‌گرفت با آب خام انجام شود. از سوی دیگر پیش بینی می‌شود، در کوتاه‌ترین مدت ۳۵ درصد باقی مانده از این طرح در دستور کار قرار گیرد که با بکارگیری این شیوه هم از استفاده آب شرب که با هزینه‌های هنگفت تهیه می‌شد و جلوگیری به عمل می‌آید. بدین ترتیب آب مورد نیاز فضای سبز با پیش‌بینی توسعه آینده شهر و افزایش فضای سبز تأمین می‌شود.

آبادان با داشتن دو رودخانه بهمن شیر و اروند رود این پتانسیل را دارد که شهری سرسبز باشد اما به دلیل خسارت‌های وارده در دوره جنگ تحمیلی در

استفاده از آب شرب برای آبیاری پارک‌ها و فضاهای سبز شهری به شمار می‌رود و این اقدام قرار است با کمک مشاوران و با توجه به موقعیت جزیره آبادان انجام شود. در راستای تحقق این پروژه بررسی، شناسایی و نماسازی تأمین آب خام در سطح شهر انجام شده است.

شما طی چه مراحل ایده پروژه جداسازی آب شرب از آب خام برای آبیاری فضاهای سبز و شستشوی خیابان‌ها و سایر اقدامات شهری در آبادان به کار گرفته شد؟

با توجه به این موضوع که من ۱۷ سال شهردار شهرهای مختلف خوزستان بودم، و شهرهای مختلف این استان را دیده‌ام، این ایده برای نخستین بار به ذهن من خطور کرد و بعد از آن در جلسه‌های کارشناسی مطرح و مورد بررسی قرار گرفت. از آنجایی که در آبادان بحث خشکسالی بسیار پررنگ است و با توجه به شوری آب در فصل تابستان، این اقدام می‌تواند بسیاری از هزینه‌ها را کاهش داده و به تأمین آب شرب کمک کند.

شما به نظر شما اجرایی شدن این طرح تا چه اندازه موفق بوده است؟

اجرای کامل این پروژه دو الی سه سال به طول می‌انجامد. آمارها نشان می‌دهد از زمان اجرایی شدن

می‌تواند به عنوان الگویی در راستای تحقق مدیریت آب شهری در سایر شهرهای کشور به کار گرفته شود؟

این پروژه برای نخستین بار در آبادان اجرایی شده است و امید این می‌رود که شهرهای دیگری که در نزدیکی رودخانه‌ها قرار دارند نیز از این پروژه برای جلوگیری از هزینه‌های هنگفت آب شرب استفاده کنند. از سوی دیگر شهرهایی که فاقد رودخانه هستند می‌توانند با حفر چاه از آب خام برای استفاده‌های شهری بهره‌برداری کنند.

شهرها **راستای اجرای مدیریت آب شهری در دست اجرا دارد؟**

به منظور پیشگیری از کمبود شدید آب در این شهر، شهرداری برنامه‌ای نیز برای آبیاری قطره‌ای در دست اجرا دارد که قرار است در فاز بعدی برنامه‌های شهرداری اجرایی شود. این امید می‌رود که این ایده بتواند اقدام موثری در راستای مدیریت آب باشد. من معتقدم شهرهای ایران از نظر آب فقیر نبوده و حتی برخی شهرها نیز بسیار غنی هستند. اما باید روی بحث مدیریتی آب و استفاده از اصول و معیارهای درست در این زمینه کار شود.

شهرها **شهرها باعث بروز کم‌آبی شده است یا نبود شرایط جغرافیایی در کشور؟**

به نظر من در این برهه زمانی ایران با دو پدیده کمبود آب و انرژی رو به رو شده و این فرصت مناسبی برای برداشتن گام‌های نوین در زمینه بروز خشکسالی محسوب می‌شود. به نظر من در این شرایط ما باید مشکلات را به فرصت تبدیل کنیم. به عنوان مثال بسیاری از استان‌ها می‌توانند در زمینه استفاده از انرژی خورشیدی یا بادهای موسمی اقداماتی در جهت تولید انرژی انجام دهند. در حال حاضر شهرداری آبادان نیز با به کارگیری نیروهای جوان و متخصص نخستین گام‌ها را برای بهره‌برداری از انرژی خورشیدی در راستای تحقق اهداف ذخیره انرژی برداشته است.

حال حاضر این شهر از نظر فضای سبز، شهری فقیر به‌شمار می‌رود. شهرداری برای افزایش فضای سبز و همچنین پیشگیری از استفاده آب شرب برای آبیاری و شستشوی خیابان‌های سطح شهر اقدام به طراحی، برنامه‌ریزی و مکان‌یابی ایستگاه‌های پمپاژ آب خام و برنامه‌ریزی مطالعاتی در این زمینه را در دستور کار خود قرار داده و خوشبختانه دستاوردهای بسیار خوبی نیز در این زمینه به دست آورده است.

شهرها **تا کنون چه اندازه در این طرح پیشرفت داشته اید و آیا طرح دیگری برای اجرا دارید؟**

یکی از مهمترین اقداماتی که در این راستا انجام شده، راه‌اندازی ایستگاه فاز یک به طول ۷۰ کیلومتر برای آبیاری فضاهای سبز سطح شهر است. فاز دو آن نیز روی رودخانه اروند انجام می‌شود که آگیری و وارد کردن آن به شبکه آب خام شهری است. فاز سوم این پروژه نیز قرار است با مبلغ ۷ میلیارد ریال در سال جاری از اعتبارات تملک دارایی‌های استان روی رودخانه بهمن شیر برای راه‌اندازی ایستگاه پمپاژ و شبکه‌گذاری اجرا شود.

شهرها **آیا پروژه مورد نظر برای نخستین بار در آبادان اجرا می‌شود؟ و به نظر شما این طرح**